

ZEMPLENI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.
Megjelen hetenkint kétszer:
Szerdán és szombaton reggel.

Főszerkesztő: Főelölős szerkesztő: Főmunkatárs:
Ifj. MECZNER GYULA. BIRÓ PÁL. Dr. HÁM SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 korona, félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér.

Előharcok.

Sátoralja-Ujhely, máj. 20.

Ime, most már a nyilatkozatok egész sora érkezik hozzánk, amelyek minden megjegyzésünk nélkül is igazolják azt, hogy a politikában a higgadt türelemnek mily fontos szerepe van. Lapunk előző számában jelent meg id. Meczner Gyulának az olasz-lisztkai szabadelvű párt elnökének nyilatkozata, erre válaszként a következő nyilatkozat közétételére kérnek fel bennünket:

Nyilatkozat.

Id. Meczner Gyula ur, mint az olasz-lisztkai választó-kerület szabadelvű pártjának elnöke egy nyilatkozatot tett közzé, melyben kijelenti, hogy az általunk Sárospatakon, e hó 12-én tartott képviselő-jelölő gyűlést neki lett volna joga összehívni, s ő azért nem hívta össze, mert Molnár Béla ur még nem tartotta meg beszámolóját. Kifejezi egyúttal abbéli véleményét, hogy az ilyen kortestaktika, melyet mi követünk s mellyel kerületünk nyugalmát idő előtt felkavarjuk, nem helyes.

A Meczner Gyula ur fennebbi nyilatkozatában foglaltak ellen teljes határozottsággal tiltakozunk. Tiltakozunk kell, hogy ő a kerület szabadelvűpártjának elnöke, mert a kerületben a szabadelvűpárt csak ad hoc, a választások idejére szervezkedett, állandó szervezettel, tehát állandó elnökséggel nem bír s így a képviselő-választás megtörténte után az elnöknek se le nem kell mondania, se elbocsájtania nem kell, hanem a mandátuma ipso facto megszűntnek tekintendő. Tiltakozunk más részről az ellen, hogy a mi fényesen sikerült jelölő gyűlést, bárki is közönséges kortestaktika kifolyásának minősítse. A jelölő gyűlést igenis megtartottuk azért, mert

felsőbb helyről határozott biztosítékot szereztünk arra nézve, hogy jelenlegi képviselőnk többé nem lép föl. De az ő beszámolóját már csak azért sem várhattuk be, mert hiszen ő öt év alatt mi velünk semmiféle összeköttetést nem tartott fenn s így arra nem gondolhattunk, hogy most, az öt év elteltével fölkeres bennünket. Mi tehát megtartottuk a jelölő gyűlést oly módon, hogy arra a kerület minden választóját külön-külön meghívtuk s tényleg megjelent az 1787 választóból 800. A jelen volt választók azután, elébb Szinyei Gerzson elnökké választva, nagy lelkesedéssel, egyhangulag dr. Ballagi Gézával kiáltották ki képviselő-jelöltökül. Az elnök két ízben is felhívta a jelölőket, hogy akik nem járulnak hozzá Baallagi jelöléséhez, vagy akiknek egyáltalán valami mondanivalójuk van, adják elő észrevételeiket; de a kétszeri felhívásnak sem volt semmi eredménye.

Ilyen körülmények között mi vagyunk kénytelenek érthetetlen kortestaktikának minősíteni Meczner Gyula ur amaz eljárását, melynél fogva a szabadelvű párt elnökének deklarálva magát, a mi jelölő gyűlésünk nagy jelentőséget egy töredék mesterkedésének, kortesfogásának tünteti fel, a reánk nézve egészen tiszta helyzetet össze-zavarja s a választókerület összes választói csaknem felének spontán akarattal nyilvánulását semmibe véván, a jelölőnk érdekében megindított mozgalmat diskreditálni akarja.

Sárospatakon, 1901. évi május 19-én.
Az olaszlisztkai szabadelvű párt nevében:

Molnár János,	Szinyei Gerzson,
Kun Dániel,	elnök.
alelnökök.	Dr. Kiss Sándor,
	jegyző.

E nyilatkozat közvetlenül id. Meczner Gyulának szól. Majd ha ő szükségesnek tartja, válaszolni fog erre. Mi közöljük ezt addig is minden megjegyzés nélkül, a

közvélemény a két nyilatkozatból le fogja tudni vonni a következtetést. Mivel pedig lapunk programja értelmében, pártok fölött állván, minden oldalról jövő értesítésnek és véleménynek helyt adunk: nem lesz érdektelen, hogy mindjárt itt közöljük az olasz-lisztkai függetlenségi párt részéről, teljesen illetékes helyről hozzánk érkezett tudósítást. Szintén minden kommentár nélkül, amint következik:

A sárospataki függetlenségi választók állásfoglalása. Azon incidens folytán, hogy a helyi és budapesti hírlapokban is valótlan közlemények jelentek oly irányban, mintha a sárospataki függetlenségi párt elveinek felfüggesztése mellett Ballagi Géza szabadelvű párti képviselő-jelöltsége mellett akarna sikra szállani, Lázay László, mint az o.-lisztkai választókerület függetlenségi pártjának elnöke ez év május hó 19-ére értekezletre hívta össze pártjait — amely ebben a kérdésben a következő határozatot hozta:

„A sárospataki függetlenségi elvű választók megütözéssel vették és helytelenítik egy-két volt elvtársuknak azt az eljárását, melyszerint pártunk egységét megbontani előzva, magukat a sárospataki függetlenségi párt madatáriusainak tolták fel és annak nevében — minden megbízás és feljogosítás nélkül — pártterkezeteken és hírlapokban olyan valótlan nyilatkozatokat tettek, mintha a sárospataki függetlenségi párt híveik Ballagi Géza kormánypárti programmal fellépett képviselő-jelölt támogatását kimondták volna. — S ezen alkalomból kijelentik, hogy a párt, megalkuvást nem tűrő elvi álláspontjához amint eddig, úgy ezentúl is ragaszkodik s egyes elvtársainak személyes tekintetek miatt netalan

eltérő állás foglalatását az illetők személyes ügyének tekinti . . .”

Sátoralja-Ujhely, május 21.

A Kossuth-szobor bizottság elnöke, id. Meczner Gyula által meggyeztetve kibocsátott lelkes felhívás első visszhangja immár megérkezett Varannórról. Diószeghy János a járás főszolgabírája örvendetesen jelenti a bizottsági elnöknek, hogy e hó 14-én a varannói Kossuth-szobor bizottságot egy értekezleten megalakította. Elnökké választott: Pereszélyi István. Jegyző lett: Lampel Nándor. Pénztáros: Udvardi Viktor. Bizottsági tagok: Ganzaugh Miklós, Szüts Béla, Szémán János, dr. Schütz Nándor, Diószeghy János, Cséri Herman, Gaál Sándor, Strasser Antal, Lőrincz János. Az értekezlet buzgó lelkesedéssel fogott hazafias működéséhez, a szobor alapja javára rövidesen 200 korona gyűlt össze. Ugy reméljük, hogy a varannói visszhang után, most már Zemplénum minden legkisebb községe is hozzájárul a Kossuth-szobor alap gyűjtéséhez, oly szent lelkesedéssel, aminőt e névhez fűződő emlék a multból felénk sugároz.

Kivándorlásra esábitó ügynökök.

Vármegyénk egy-két községébe egyes gazda-embernek ujabban kivándorlásra esábitó levelek érkeztek brémai ügynököktől. E levelek a legrozásabb színben tüntetik fel a kivándorlók sorát, az odautazásokat s mindenféle engedményekkel s ígéretekkel akarják reávenni a lakosokat az amerikai kivándorlásra. És ez gyakran fordul elő vármegyénk több községében. Mintha nem volna meg eléggé nagy mérvű minálunk a kivándorlási kedv, mintha nem hagynák itt anélkül is tömegesen hazájukat. Mindamellett erőlyesen kelene fellépni ezen lelketlen ügynökök ellen, kik a maguk sápjukért kufárkodnak a szegény felvidéki néppel.

Választási mozgalmak Ungban. Ungvármegyében is megkezdődtek már

visszanyeri eszméletét s friss levegőt szivni, egészen megtörtén az ablakhoz ülhet.

Egészen bambán kinéz az ablakon — hát az mi?

Négy ember hordágyon egy férfiú véres testét viszi.

— Mi történt? kérdi Mr. Potts egészen megrémülve.

— Valamelyik kutyaházi agyontöltte Mr. Dingust.

— Mr. Dingust?

Ez érdekes volt s Mr. Potts, a ki meglepően kapta vissza erejét, nagyon szerette volna a részleteket is hallani. Feltette a kalapját s elment a vizsgálóbíróhoz.

Eppen mire odaért, Dingus visszanyerte eszméletét s mészélni kezdte a dolog lefolyását. Az alfafán ült s mikor legjavában falatozott, hirtelen lövés dördült s ő a combján megsérülve leesett a fáról. Hogy honnan löttek rája, azt nem tudja s arról sincsen sejtelve, hogy ki a gyilkos.

Az orvos most hozzáfogott a seb megvizsgálásához. Először is egy hosszú cérnaszálat taált, a melyen egy nagy kaliberű ólomgolyó csüngött. Mikor az orvos gyengédén huzni kezdte a cérnát, erős ellenállásra akad, a páciens pedig úgy ordított, mintha nyársra huznák. Ebből a körülményből az orvos természetesen arra követke-

TÁRCA.

A fog.

— Mark Twain. —

Fordította: Serpolette.

Mr Potts pokoli kinokat szenvedett a foga miatt. Mikor már nem tudta tovább elviselni, igazi halálmegvetéssel elment Mr. Slugghoz, a híres fogorvoshoz, hogy kihuzassa a beteg fogát.

Mr. Sluggnak annyi volt a munkája, hogy végre lehetlenné vált, hogy valamennyi beteg fogat egymaga huzza ki. E miatt kieszett egy önműködő foghuzógépet.

A zseniális gépet gőzmotor hajtott. Egy eléggé komplikáltan szerkesztett emeltyű gépezetből állott, a mely egy harapófogót tartott. Egyúttal a harapófogót felnyitotta, előre tolt, becsukta s ugyanabban a pillanatban visszavonta és a magasba rántotta. Akkor egy rugó a harapófogót ismét lenyomta.

Ezt a zseniális gépezetet Mr. Slugg a legelőbb érkező páciensnek akarta kipróbálni. Ez a legelőbb érkező páciens pedig szerencsétlenségére Mr. Potts volt. Semmi rosszat sem sejtve, Mr. Potts leült egy székre s a jó,

távolra álló orvos felszólítására feltátozza a száját. Ugyanabban a pillanatban a szobában valami zugni, sziszegni, sivítani kezdett s egy rémületes tárgy, mely egy hosszú, asszott karhoz hasonlított, előre nyult, Mr. Potts úgy érezte, hogy valami megragadta a fogait, fel-emelte a székről, megfogatta a levegőben, fellétoztotta a padmalyig, kétszer, háromszor jobbra és balra odacsapta a falhoz, hogy valamennyi csontja ropogott, azután lerántotta, hogy a lélegzete is elállott, akkor még egyszer neki vágta a padmalyra, úgy, hogy utközben a fejével keresztülzakította Slugg apjának az olajba festett arcaképet, a lábával pedig bezugta a nagy veleneci tükröt, a következő pillanatban már ismét fenn volt a hatalmas csillárnál, a melyet leütött s végre lezuhant a hegyes mütő-eszközökre, melyek szép rendben egy asztalon el voltak helyezve.

Potts az asztalon félholtan fekve maradt. Onnan jól begöngyölítve, óvatosan hazavitték. Három óra mulva fájó tagokkal, bamba fejjel és a legirtózatossabb fogfájással ismét eszméletre tért. A pokol gép kitépett két vagy három egészséges fogat; de a beteg fog még mindig a régi helyén volt.

Két vagy három nappal később Mr. Potts már nem tudta tovább kiál-

lani. Elhatározta, hogy önmaga huzza ki azt a bolond fogat. Hallotta, hogy a legkényelmesebb, leggyorsabb és a legkevésbé fájdalmasabb módon a következőképen lehet a fogat kihuzni: A fogra rá kell kötni egy erős cérnaszálat. A cérna másik végébe pedig egy golyót, melyet azután beletöltünk a puskába s akkor — bum, a golyóval kilövetik a fog is.

A dolog olyan praktikusnak tñnt fel, hogy Potts elhatározta rögtön hozzáfogni.

Elövette tehát a vastag cérnát, odakötötte egyik végét a fogához, a másik végét a golyóhoz, a golyót betette a puskába, odalépett az ablakhoz és — nem, a lövés nem sült el, mert Mr. Potts éppen fontolgatta, hogy tegye-e meg, avagy ne, mert ugyanabban a pillanatban, mint valami csoda által, a fájdalom megszűnt. Várakozott egy, két, három, öt, tíz percig, a fájdalom elmúlt.

No, gondolta magában, hát akkor leoldom a cérnát. Ebben a pillanatban azonban, — bum, elsült a puszka és a golyó a beteg foggal percenként ötven mérföldnyi kezdő sebességgel kirepül a szájából. Mr. Potts jajveszékelve és ordítva, mintha göres rángatná, a földre bukott és addig hentergett ott, míg misters Potts berohan a szobába és férjét addig rángatja, míg némileg

a képviselőválasztási mozgalmak. Az első nyilvános értekezletet e hó 28-án, kedden lesz Nagy-Kaposton, amikor is a nagy-kaposi választókerül 1848-as függetlenségi pártja tart értekezletet, Szabó Endre elnöklete alatt.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

(A város közgyűlése. Sátoraljajuhely r. t. város képviselőtestülete e hó 18-án, szombaton délután tartotta közgyűlését. Székely Elek polgármester megnyitván a gyűlést, üdvözlö a város képviselőit. Ezután áttértek a tárgysorozatra és elhatározták, a hg. Windischgrätz Lajos ajándékozási szerződés tárgyalásakor — hogy a herceghez ezért megleghangu köszönetet írják. A második pontnál 200 koronát szavaztak meg Borsik Gyula állatorvosnak a vidékről behozott hus vizsgálatáért. Néhány kérvény elintézése után a polgármester és id. Meczner Gyula a főmnáziumi ifjúság játszótér tárgyánál, megemlítik, hogy a közoktatásügyi minisztertől e révén erősen remélhető a támogatás, mert a miniszter személyesen biztosította őket, hogy Sátoraljajuhelyi buzgólkodását a kulturális intézmények körül méltányolni fogja minden lehető esetben. A színház belső átalakításáról szóló tanácsi határozat értelmében a polgármester terv és költségvetés készíttetésével bízott meg. A gyűlés még azt a határozatot hozta, hogy mivel Weisberger Sarolta és Etelka sátoraljajuhelyi illetősége megállapítható nem volt, ok a község kötelekébe fel nem vehetők.

(A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot, az ahhoz csatolt részletes indokollással együtt, — amelyet a fővárosi lapok bő részletességgel közöltek és ösmerettek, — a belügyminiszter oly megjegyzéssel bocsátotta egy-egy példányban a főispán és alispán rendelkezésére, hogy a főispán elnöklete alatt tartott értekezletből felterjesztett becses anyagot képező egyszerűsítési javaslatokat a végrehajtásnál megfelelő figyelembe szándékozik részesíteni.

(Nagymihály város képviselőtestülete e hó 19-én tartotta meg Sulyovszky István elnöklete mellett rendez tavaszi közgyűlést. A képviselőtestület az Aerogengáz világítás tárgyában egy bizottságot küldött ki, azaz a megbizással, hogy a világítás ügyét tanulmányozza és a tapasztalataokról a közgyűlésnek tegyen jelentést. A nagymihályi közkórházat, hogy a vármegye a kórház pótlékeztetéséhez szükséges törlesztés kölcsönt felve-

tett, hogy a sebben még egy golyó van. Kijelentette, hogy ez az eset az orvosi tudomány történetében páratlan s hogy erről az esetről jelentést fog tenni a tudományos akadémiának.

Első sorban természetesen el kellett távolítani a második golyót is a testből. Ebből a célból az orvos elaltatta a sebesültet, azután egy merész vágással kiszélesítette a sebet.

A műtét alatt Mr. Potts irtózatossá gomorgócsöket kapott s nagy kedve támadott inkább gyorsan hazamenni, ekkor azonban az orvos meglepetve felkiáltott: e sebesültnek a combjából egy odvas fogat húzott ki.

Az eset folyton érthetlenebbé vált.

Az egész dologban valami boszorkányság van...

De mi baja van Potts nr? Talán rosszul érzi magát? Hiszen ön vérzik!

— En... én... én... vérzem?

— Igen, a szájából vérzik.

— Az semmi, csak röviddel ez előtt elvesztettem egyik fogamat.

— Ugy? és ki húzta ki a fogát?

— En... én... óh, hiszen én mindent be akarok vallani. Én magam kilőttem a szájamból.

— Ki... lötte?

— Igen.

S most Mr. Potts kénytelen volt mindent bevallani.

hesse, a képviselőtestület a vármegye tulajdonába bocsátotta, csupán évenként 150 ingyenes apo'ási napra tart igényt. Elhatározta ezután a képviselőtestület, hogy a 2420 kor. 75 fillért kitevő váltság összeget a nagymihály-lasztóméri utra, a kórház utcára és a községi járdák javítására fogja fordítani.

(Erdei kihágási bíróság. A II-od foku erdei kihágási bíróság, ma szerdán d. e. 10 órakor Molnár István főispán elnöklete alatt ülést tart. Ugyanakkor a fegyelmi választmány is ülészik.

(Homonna város képviselőtestülete e hó 14-én népes közgyűlést tartott a községi jellegű polg. fiu és f. keresk. iskola állami kezelésbe való átvétele tárgyában. A miniszteri leirat kívánságához képest nyilatkozatot állított ki a képviselőtestület az iskolához tartozó vagyon átadására vonatkozólag. Ezzel összefüggésben Réz László indítványára elhatározott, hogy az iskola allamosítása körül kifejtett ügybuzgalomért gróf Andrássy Sandornak, a kerület orsz. képviselőjének, egy nagyobb deputáció köszönetet fog kifejezni. — E képviselőtestületi gyűlésen olvastattak fel s erősítették meg a rendőrtanácsos fizetésének felemelését tárgyzó szabályrendelet módosítása.

(Kövezés. A hétfői tanács ülésben elhatározott a Felső-Zsolyomka, Alsó-Zsolyomka utcák kikövezése. Az érdekeltek a járdák építését megajánlották.

(A város építészeti bizottsága e hó 20-án d. u. 2 órakor ülést tartott, mely alkalommal felülvizsgálta a Diána fürdői munkálatokat és a városi major újból építésére vonatkozó terveket és költségvetést.

HIREK.

Kérjük t. előfizetőinket és mindazokat, kik lapunkat megtartván szintén t. előfizetők sorába léptek, hogy az előfizetési díjakat minél előbb beküldeni sziveskedjenek, mert a kiadói hivatal a díjak befizetésére a jövő héten már postai megbízást fog szétküldeni.

— Postai kinevezések és áthelyezések. A kassai postatávirda igazgatóság kerületében a következő kinevezések s áthelyezések történtek: Dróppa József főtisztet felügyelővé, Staller Dávid tiszte (Lőcse) főtiszté, Walkowszky József tiszte (Homonna) főtiszté, Feik Károly (M-Sziget), Klamarsik Antal (Miskolc), Majoros Ottó (Kassa), Adamovszky Leó (Kassa) és Lestyán István gyakornokokat tisztekké. — Hollacsok Lujza kiadót (Kassa) kezelővé nevezték ki. Pelikán Margit kezelőt Saujhyból Kassára helyezték át, végül Persay Jozsef pt. s. ellenőr nyugdíjazva lett.

Természetesen szándékos gyilkosság miatt vád alá helyezték s Mr. Dingus, a ki a dolog felől értesült, megfogadta, hogy mihielyt fölépül, kilövi Mr. Potts va'amenyit fogát. A többiek pedig, a kik az esetet hallották, a gyalázatos gyilkost meg akarták lynchelni.

Ezt azonban a vizsgálóbíró megakadályozta. Kiürítette a termet s mikor Mr. Pottssal egyedül maradt, odalépett elébe s így szólott hozzá:

— Ön egy alávaló gazember, érti?

— Értem vizsgálóbíró ur, a felháborodást, jajgatott Potts, azonban becsületemre, nem tudtam, hogy a lövés majd elszűl s azt sem láttam, hogy Dingus a fán ül.

— Eh ostobaság, hiszen nem arról beszélék én. De ha az ember már ló, akkor löjjon agyon. Így ugyanannyi veszélyem van, de csak féllanyi jövedelem van belőle. Mr. Potts, ön láthatja, hogy mily alávalóan cselekedett. A jövőre nézve jegyezze ezt meg.

Mr. Potts belátta igaztalanságát s egészen meg volt törve, elannyira, hogy a vizsgálóbíró barátságosan a vállát megeregette s így szólott:

— No, ne vegye annyira szívére. Menjén szépen haza s máskor csinálja meg a dolgát jobban.

— Művészestély Királyhelmezen. Immár véglegesen meg van határozva a napja annak a szép művészestélynek, melyre a Bodrogközi Kaszinó baró Sennyey István elnöklete mellett hetek óta készül, E hónap 30-ára érkeznek le a művészek a fővárosból Királyhelmeze. A művészest műsora a következő: 1. Milióra műdal Tarnay Lajostól, énekl. ifj. Fedák István, zongorán kíséri Kytka Ernő. 2. »Szent Miklós« ballada írta Truffier, szavalja Rákosi Szidi. 3. Piruló királyleány, b) Dal a csipkeszoknyáról, c) Valami mondani- valója (Huszka Jenőtől) énekl.: Fedák Sári, zongorán kíséri Kytka Ernő. 4. A vándor Schuberttől, énekl. ifj. Fedák István. 5. Költemények, szavalja Rákosi Szidi. 6. a) Két veréb (Huszka Jenőtől) b) Pók dal (San-Toybol) c) Dal a gumiradliról énekl. Fedák Sári, zongorán kíséri Kytka Ernő. Belépti díj: személyenként 4 korona. Jegyek előre válthatók Szkiecsák István kaszinó egyesületi igazgatónál. A vidéki résztvevők elszállásolásáról megkeresésre Isépy Zoltán szolgabíró e, tükár gondoskodik.

— Uj ügyvéd Sátoraljajuhelyben. Dr. Buza Barna tolcsvai ügyvéd és lapszerkesztő, ügyvédi irodáját június hó elsejétől Tolcsváról Sátoraljajuhelybe helyezi át.

— Esküvő. Dobby László a sáros-pataki főiskola tanára örök hűséget esküdött Szeőke Mariskának Szikszón.

— Tüzoltóság szervezése Szerencsen. Az utóbbi időben fejlődésnek indult Szerencs város egy lépéssel ismét előbbre ment a haladás lépcsőjén. E hó 19-én, vasárnap, Pintér István járási főszolgabíró elnöklete alatt megtartott népes értekezlet egyhangulag kimondotta, hogy Szerencsen Önkéntes Tüzoltó Egyletet létesít s az alakuló közgyűlés a testület elnökévé egyhangulag és nagy lelkesedéssel Pintér István járási főszolgabírót megválasztotta. A tüzoltó testület titkárául Nagy Lajos városi jegyző választott meg. A tüzoltó egylet létrehozásán Pintér István főszolgabíró, Dr. Kovács Gábor ügyvéddel vállelve már évek óta, fáradságot nem kímélve, működnek s az ő ügybuzgalmuknak köszönhető, hogy vármegyénk alsó részének e legnagyobb gőcpontján e nemes hivatású emberbaráti intézmény életre ébred. A város képviselő testülete által megszavazva s magánosoktól gyűjtve mintegy 6000 korona all az egyesület rendelkezésére, mely összegből a felszerelés fog beszerezetni. Müködő tagokul eddig 50-en jelentkeztek. — A parancsnokság megválasztása s az alapszabályok megállapítása az e hó 22-én tartandó közgyűlésen fog megtörténni.

— Kazinczy ünnepélyek. A sáros-pataki főiskola tanárikara és ifjúsága, mint minden évben, ugy az idén is lerója a kegyelet adóját Kazinczy Ferenc széphalmi mauzóleumánál. A főiskola ifjúsága június 9-én fog kimenni Széphalomra, a hol dr. Zsindely István közigazgató fog beszédet mondani; egyszersmind megnevezik a Kazinczy pályadíj nyertesét és megjutalmazják a főmnázium magyar irodalomban legjelesebb két növendékét. Az állami tanítóképezde pedig jun. 8-án fogja széphalmi ünnepélyt tartani, melyen Hodossy Béla lesz az ünnepi szónok. Mindkét ünnepélyen szerepelni fog az illető intézetek énekkara is.

— A homonnai jótékony nőegylet e hó 10-én tartotta közgyűlését. Réz László titkár az egylet működésének IV. évről olvasta fel jelentését, melyből örömmel hozzuk nyilvánosságra, hogy az egylet a mult évben 140 koronát fordított jótékonyásra Vagyona: 1594 kor.

— Honvédelem felavatás. Munkács város május 19-én vasárnap d. u. 4 órakor, kegyelet és hazafias ünnepélyt rendezett mely alkalommal a podheringi útközvetben 1849. ápril 22-én elesett hős honvédeknek közadakozásból emelt díszes obeliszkét ünnepélyesen felavatta. Az ünnepi beszédet dr. Hagara Viktor Beregvármegye főispánja mondta a nagy nap történetét pedig dr. Méray Ádám, uradalmi ügyész ismertette. A felavatáson a podheringi útközvetben résztvett honvédek közül is többen jelen voltak.

— Jégeső Zemplémmegyében. Vily község határában nagy pusztitást vitt véghez az e hó 17-én dé után 1 órakor megerett jégeső. Dionyi jégek is hullottak, tetemes kárt okozva főként gróf Károlyi László vilyi pusztáján gabonaneműekben, takarmányfűben, gyümölcsösökben egyaránt. A mezőn dolgozó munkások is alig menekülhettek a hirtelen jött jégvihar elől, mely rombolásai után Mikóháza és R.-Bányácska erdőségei felé vette útját, bokáig érő jégréteget hagyva maga után. Erdő-Bényéről, Toronyáról és különösen a Hegyalja észak-nyugati részéről több helyről kapjuk ugyanezt a jelentést.

— Elmaradt Kazinczy ünnep. A sátoraljajuhelyi főgmnasium lelkes tanári kara immár az elmult szombaton másodizben is kitűzte, hogy vármegyénk nagy szülöttjének Kazinczy Ferencnek emlékeztére ifjúsági ünnepet rendez Széphalmon a Kazinczy mauzóleum szép parkjában. Az ünnepélyt a nagy eső miatt most ismét el kellett halasztani.

— Tüz Sztarinán. Mint tudósítónk írja, Sztarinán e hó 12-én tűzvész volt, öt család károsodott mintegy 7726 korona összeg erejéig, melyek biztosítva nem voltak. Ezen felül Sztarina község mintegy 300 korona erejéig. A tűzvész alatt egy nő veszélyesen megsebesült. A főispán segélyt kért a belügyminisztertől, a körjegyző pedig a községhez fordult kegyadományért, a kegyadományok: Dancs János körjegyzőhöz küldendő Sztarinára.

— Halálos lórúgás. Czornják János sztrópokó-olykai lakos a sztrópokói vásáron vett lovával másnap szántáshoz fogott. — Szántás közben a ló a hámból kilépett s az új tulajdonos, nem ismerve lovának rossz indulatát, bátran hozzálépett s a ló lábát fogta, hogy azt a hámon belül helyezze; azonban ezen vigyázatlanságáért megalkolt, a ló ugy rugta halántékán, hogy rögtön szörnyet halt.

— Eljegyzés. Goldblat Mór sáros-pataki földbirtokos eljegyezte Nyiregyházán Hartstein Antal földbirtokos leányát Irmát.

— Hirtelen halál. Nyiregyháza város tisztikarának egyik tevékeny és nagyrabcsúnt tagja, Sexty Gyula tanácsos, e hó 13-dikán meghalt. Hirtelen, hivatali szobája asztala mellett, munka közben érte a halál, melyet szívvelhűdés idézett elő. A melléje beosztott Kőmives Béla irnok, kinek egy úgydarab fogalmazványának kiigazítására adott éppen utasítást, hátal ülve főnökének, utolsó sóhajtására lett figyelmes. Hátra fordult, hozzá rohant s karjaiban fogta föl. A következő percben már halott volt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— Összemarta a sertés. Világi községben egy harapós disznó ugy összemart egy 10 éves fiucsukát, hogy az most élet-halal közt lebeg. Az eset ugy történt, hogy Korász János világi lakos kieresztette a mezőre harapós disznóját. Ott játszadoztak a szomszéd gyermekei is, de mikor a disznót észrevették, elfutottak onnan, csak a 10 éves Kaczur Fedor maradt ott. Nem tudta, hogy harapós a disznó, a mely üldözni kezdte a gyermekeket. Hiába szaladt előle a kis fiu, utólré, letepete a földre s marcangolni kezdte. Szerencsére emberek jöttek arra felé, kik kiszabadították a gyermeket, de akkorra már több mint husz sebet ejtett rajta a sertés.

SZÍNHÁZ.

** Fedák Sári Kassán. Fedák Sárít — mint értesülünk — sikerült Szendrey Mihály kassai szinigazgatónak öt vendég szereplésre megnyerni. A művésznő holnap Csütörtökön lép fel először a Baba címszerepében. Pénteken május 24-én a Bibliás asszony marquisenáját fogja játszani.

** Belügyminiszter és a vidéki színészet. A belügyminiszter a vidéki színészet kulturális fontosságáról, hogy miként gondoskodik, kitűnik abból az átiratból is, amit az Országos Színészeti Egyesület központi igazgató tanácsának

megküldött. — Minap ugyanis Somogyi Károly nagyváradi színházgazdó fölterjesztést küldött a belügyminiszterhez, kérve, hogy vonná vissza Nagyvárad városával a Barnum cirkusznak adott engedélyét, mert az a színháznak nagy kárt okoz, hanem adjon előadási engedélyt a cirkusznak a színi szezon után. A belügyminiszter most a színházgyesülethez küldött átiratában azt mondja, hogy törvényes alap hiányában nem kényszerítheti Nagyvárad várost ez engedély visszavonására, mert a törvényhatóság önrövidítési jogába tartozik, hogy területén mily előadások és mikor tartassanak. Az átirat befejező sorai — melyek kemény leckét is tartalmaznak — így szólnak: „A magam részéről ezzel szemben csak arra szoritkozhatom, hogy az illető hatóságoknak a magyar színház támogatását, köznevelődési és nemzeti célokat nem szolgáló vállalkozások versenytől való megvédését figyelmébe ajánlom s ebbeli hazafiás kötelességeire figyelmeztessem. Ez az álláspontom, melynek már számos alkalommal kifejezést adtam. Nagyvárad közönsége előtt is ismeretes és ha az ottani magyar színházat az amerikai cirkusz vállalatnak versenytől nem tudta, vagy nem akarta megvédelmezni: ezért a felelőség teljes egészében a város törvényhatóságát terheli.”

**** Jövahagyott szabályrendelet.**
A színházi belrendszert és kezelését tárgyában Sátoraljauhely város képviselőtestülete által alkotott szabályrendeletet a belügyminiszter jövahagyási záradékkal ellátta.

**** Színházi műsor Nyíregyházán.**
Szerda, május 22-én *Bányamester*, operette. Csütörtök május 23-án *Ocskay brigadóros*, színmű. Péntek május 24-én *Tartalékos férj*, vígj. Szombat, május 25-én *Newyork szépe*, operette.

KÖZGAZDASÁG.

Az értékpapírok forgalmi adója.

(P.) Az adó kiszámításának alapja
Az értékpapír-forgalmi adó — a leszámolásra kötött ügyletek után járó adó kiszámításának kivételével — az adó alá eső ügylet tárgyának értéke alapján számítandó ki és pedig oly kép, hogy az értéknek minden kétezer korona összege után adó fejében 10 fillér jár; megjegyzendő azonban, hogy a 2000 korona egységen aluli érték mindenkor teljes 2000 koronának veendő. Az adó kiszámítása ezek szerint oly módon eszközöltetik, hogy elsősorban az egyes ügyletek tárgyának értékében foglalt adóegységek állapítottak meg és a mutakozó eredmény tizzel megszoroztatván, az adóösszeg fillérekben kifejezésre jut. Példán, ha az ügylet tárgyának értéke 26.005 korona, akkor fentiek szerint a következő kép't áll elő:

$26.005 \times 10 = 260050 : 2000 = 130$ adóegységgel, melynek adója 140 fillért tesz ki. Kétszáz korona értékig az ügyletek adó alól teljesen mentesek ugyan, de ha ugyanazon felek között egy és ugyanazon napon egy és ugyanazon értékpapírban több ügylet köttetik, a melyek értéke egyenkint nem, de együttesen a 200 koronát meghaladja, az egyes ügyletek abban az esetben is adókötelesek lesznek, ha azok értéke egyenkint a 200 koronát meg nem haladja.

Az érték kiszámításának alapja.
Az érték kiszámításának alapjául a leszámolásra kötött ügyleteknél a számoló árfolyam szolgál, vagyis az az árfolyam, a melyet a budapesti értéktőzsdén érvényes értéktőzsdéi leszámolási rend értelmében a tőzsdetanács, illetőleg a leszámoló iroda az ügyletek leszámolásának bejelentésére kitűzött napokra megállapít. A közvetlen ügyleteknél az érték kiszámítása a törvény rendelkezései alapján kiállítandó okiratokban kitüntetett vételár, illetőleg szállítási ár alapján történik, és a mennyiben ez nincs kitüntetve, vagy az ügylet természeténél fogva ki sem tűnethető, az érték az egyes papírokra nézve a budapesti értéktőzsdé hivatalos árjegyzésének pénzfolyama alapján

számítandó ki. Ha egyes értékpapírok a budapesti értéktőzsdé hivatalos árjegyzésében nem fordulnak elő de külföldi tőzsdéken jegyezettek és értékük iránt kételek merülnek fel; az illetékes pénzügyigazgatóság felhívására, az adó fizetésére elsősorban kötelezett fél az érték igazolására, az illető külföldi tőzsdé hivatalos árjegyzését tartozik betérjeszteni; a mennyiben pedig az ügylet oly értékpapírokból köttetett, a melyek külföldi tőzsdén sem jegyezettek, az érték megállapítása céljából — kételek felmerülése esetében — hivatalból szerzendő be helyhatósági bizonyítvány.

Az értékpapírok után fizetendő járulékok. Az értékpapírok egyes neménél a vevő a vételáron felül az értékpapírok névértéke után járó folyó kamatot is megteríteni köteles, dacára annak, hogy ez a kamat a vételárban nem nyer kifejezést. A törvény alapján ezek a kamatok az ügyletek értékének kiszámításánál figyelmen kívül hagyandók, ugyancsak azok a kamat- és osztalékzselvények, a melyek már esedékessé váltak, de az értékpapíroktól még el nem választottak. Hasonló elbánás alá esnek a díj- és halasztó ügyletek után fizetett díjak, továbbá az alkusz, bizományi díjak, járulékok stb.

A leszámolásra kötött ügyletek után járó adónak kiszámítása. A budapesti értéktőzsdén érvényes „értéküzleti leszámolási rend” értelmében minden tőzsdéi tag, a ki leszámolásra kötött ügyletet, ily ügyleteit leszámolás végett a leszámoló irodának bejelenteni tartozik, mely bejelentés a leszámoló iven eszközöltetik. A leszámolásra kötött ügyletek után járó adó kiszámításának alapját a „leszámoló-iv” képezi; a leszámoló-iven bejelentett ügyletek értékének megállapítása tekintetében a törvény — a jelen cikk első pontjában ismertetett szabálytól eltérőleg — azt rendeli el, hogy az érték megállapítása, illetőleg az adóegységek kiszámítása a leszámoló iven bejelentett egyes tőzsdéi kötések értékösszege alapján eszközöltessék. Az „értéküzleti szokások” alapján egy tőzsdéi kötés a százelemek szerint árult értékpapíroknál névérték szerinti 10 000 koronát, a darabszámra árult értékpapíroknál pedig rendszerint 25 darabot tesz ki, de ugyanezen értéktőzsdéi szokásokkal meg van állapítva, hogy az előbb említett általános szabály alól mikor és mennyiben van kivételnek helye? illetőleg hogy mily mennyiségek képezhetnek egy tőzsdéi kötetet? Az egyes kötések értékösszege fentebbiek alapján a kötésekben foglalt darabszámoknak az értékpapír leszámoló árfolyamával való szorzása után nyer kifejezést, a leszámoló-iven pedig mindkét szerződő fél egyaránt és külön-külön tartozván ügyleteit bejelenteni, minden ügylet tehát a leszámoló-iven kétszer fordulván elő, az adó minden egyes kötés után, cikkuink első bekezdésének alkalmazása mellett, fele-összegeben állapítottak meg.

A leszámolással kapcsolatban felmerülő címek. Az értéktőzsdéi leszámolási rend határozatai alapján, a leszámoló-iven kitüntetett egyenlegek alapján átveendő vagy szállítandó értékpapírok tekintetében a leszámoló ivhez „cim”-eket kell mellékelni a melyekre vonatkozólag a következő határozatok az irányadók: azok a címek, a melyek alapján a leszámoló-iv benyújtója önmaga veszi át az értékpapírokat, adómentesek, valamint azok is, a melyeket a leszámoló iroda kiállít; ellenben ha a leszámoló-iv benyújtója az iven kitüntetett egyenleg átvétele végett jogilag különböző harmadik személyre állít ki címet, vagy ha a leszámoló iroda részéről, a leszámoló-iv benyújtója részére kiállított cím, jogilag különböző harmadik személyre ruháztatik át, átutalás esete fenn, a mely átutalás után járó adó levonására nézve „az átutalási ügyletek” ismertetésénél már kellőleg foglalkoztunk.

A leszámoló irodának a törvényben meghatározott szavatossága csak adómegrövidítésekre szoritkozik. de ezen megrövidítések miatt kiszabott bírságokért az iroda már nem szavatol.

— A kassa — jászói út építése. Ezt a fontos közlekedési utvonalat, melynek megnyitása vármegyénkire is fontossággal bír e hó 20-án kezdik el építeni. Az építkezési munkákat jó időt fog igénybe venni s igen sok munkás-kéznek fog keresetet nyújtani, kiépítésével számos község nyer fellendülést, mert manapság immár életfeltétel a jó közlekedés.

Az Első magyar általános biztosítótársaság április 12-én tartotta az évi rendes közgyűlést, Csekonic Endre gróf v. b. t. elnöklése mellett. Az igazgatósági jelentés kiemeli, hogy a múlt évi üzlet minden biztosítási ágban, olyan kielégítő eredményre vezetett, hogy a társaság összesen 2.547,690 korona 70 fillér üzleti nyereséget ért el. Ezzel szemben, a pénzügyi pangása folytán, a társaság tartalék-tőkeinek befektetésére szolgáló értékpapírosokon — a melyek nagy részt magyar fölhitelintézeti záloglevelek — 1457,099 kor. 24 fillér átmeneti árnyom-vesztés érte a társaságot. A jelzett üzleti nyereségben, amely a múltban elért tekintélyesebbek mellé állítható, e nagy átmeneti árfolyam-vesztesség teljes fedezetet talál s ezenfelül még 1.090,591 kor. 46 fillér tiszta nyereség is marad, amelyből — az alapszabályszerű levonások után — részvényenként 168 korona kifizetését javasolja az igazgatóság s vele egyetértőleg a felügyelő-bizottság. A társaság üzlet-állománya, valamint a tartalékai tekintélyesen gyarapodtak; sőt a biztosítás-üzleti nyereségből az átmeneti árfolyam-vesztésére a két utolsó évben visszatartott 2702,807 kor. 33 fillérnyi összeg is voltaképp vagyongyarapodást jelent, mert a fölhitelintézeti záloglevelek, a korábbi jobb árfolyamokat idővel bizonyára ismét elérlik s minden körülmények között teljes számértékben sorsoltatnak ki. A jelentés, mérleg és zárószámadások bemutatása után Langer Vilmos miniszteri osztálytanácsos mint részvényes, általános helyeslésközben fejezte ki a részvényesek köszönetét és bizalmát, a társaság kormányzó-testületének, amelynek az élén Csekonic Endre gróf áll s különösen méltánylással emelte ki Ormody Vilmos vezérigazgató kitünő működését, amely — nehéz gazdasági viszonyok közt is — a társaság folytonos erősödésére, gyarapodására s az üzlet-és üzlet vitel jelentékeny javulásra vezetett. Csekonic Endre gróf szíves szavakban köszönte meg az akként megnyilvánult bizalmat. A közgyűlés a mérleget és zárószámadásokat tudomásul vette, a föltszámra vonatkozó javaslatot elfogadta s a fölmentvényt minden irányban megadta. Végül az igazgatóságba, az elhunyt báró Schossberger Zsigmond helyére, tagul László Zsigmondot választották meg, aki eddig felügyelő-bizottsági tag volt. A választmány új tagja lett Batthyány István gróf. A felügyelő bizottság ezuttal egészben új választás alá került; tagjai lettek: Berzeviczy Albert (új.) Burghardt — Bélaváry Konrad, Hajos József, Németh Titusz és báró Radvánszky Géza.

TANÜGY.

— Kormánybiztosi kiküldetés. Dr. Székely György sárospataki főiskolai akad. tanár a kecskeméti érettségi vizsgálatokhoz kormánybiztosnak kiküldetett ki.

— Miniszteri biztós Sárospatakon. A sárospataki főiskola ez évi érettségi vizsgálatához dr. Szádeczky Lajos kolozsvári egyetemi tanár kiküldetett ki.

— Középkölköri országos tornaversenye. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az e tanévben is, mint rendszeren minden harmadik évben, országos tornaversenyt rendeztet Budapesten, május 26 és 27. napjain. A tornaverseny intéző bizottsága már hivatalosan értesítette azon intézeteket, a melyek részt vesznek a versenyben. Ezen értesítésből tudjuk, hogy összesen 84 tanintézet jelenik meg Budapesten; és pedig 56 főgymnázium, 12 főreáliskola, 11 tanítóképző-intézet, 2 felső-kereskedelmi iskola és 4 hat osztályú polgári iskola. Minden intézet

növendékeit tanárok kísérik. A tanulók összes száma 2631, a vezető tanároké 235. A sátoraljauhelyi főgymnázium négy felső osztályából 32 tanuló vesz részt a versenyben, Somogyi István és Vandruska Antal tanárok felügyelete mellett. A versenyzők május 25-én indulnak Ujhelyből s Budapesten a murányi-utcai községi elemi iskolában lesznek elszállásolva. Ugyanott lesznek szálláson az eperjesi kir. kath., a jászberényi és gyöngyösi állami főgymnáziumok növendékei is. Vezérelje főgymnáziumunk ifjuságát a legnemesebb ambíció és kövesse fáradozásukat a legszebb siker!

MULATSÁGOK.

A máleai fürdőt e hó 16-án áldozó csütörtökön szépen sikerült nyári mulatsággal nyitottak meg. A szépen díszített pavillon és sétatér körül a falu apraja, nagya megjelent. Az intelligens közönség is szép számban volt képviselve és Miklós Jancsi zenekarának játéka mellett a késő esteli órákig mulatott.

Ünnepély és multság. Az állami elemi iskola a koronázás évfordulóján tartandó iskolaünnepélyt kirándulással köti össze. Junius 8-án, tehát az isteni tiszteletnek után az iskola udvarán tartják meg a hazafiás szavakatok és dalokból, valamint a megfelelő emlékszókból álló ünnepélyt. Délután pedig zászlókkal és zeneszó mellett vonulnak ki a növendékek a Torzsásra, ahol azután játékokkal töltik el a nap hátralevő részét.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

— Uj iparendelvények. A város tanácsa e hó 20-án tartotta ülésében Drezdner Fülöpnek szatcs foglalkozásra, Dávidovich Sámuelnek üveg és porcellán kereskedésre iparigazolványt adott ki.

— Házépítő szövetkezetek. Beregszászban e hónapban megalakult a tisztviselők házépítési szövetkezte s megválasztották a szabályzatot megállapító bizottsági tagokat is. Szatmáron szintén megalakult már a szövetkezet, Nagy-Szőlősen pedig mint az ottani helyi lapból olvassuk s intén össze van már hiva az alakuló értekezlet.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Gyilkolt szerelemföltésből. (Esküdtőzsdéi tárgyalás.) Zsigus István o-lisztkai gazdalegény. Pisák István, aki kedvese körül sokat settenkedett, egyszer mulatozás közben, mikor együtt ittak és dorbézoltak, oltó késsel ugyszurta meg, hogy Pisák 20 nap mulva sebébe belehalt. Ezt a bűnesetet tárgyalta e hó 20-án az esküdtőzsdék Sátoraljauhelyben. A bíróság elnöke: Fornszyk Béla volt, bírák: Chanák Miklós és Wielandt Lajos. A vádhatóságot Hlavathy József, a védelmet Krasznapolozky Ferenc ügyvéd képviselte. Esküdtők voltak: Both József, Toth Sándor, Fuchs Mór, báró Fischer Gusztáv. Widder Béla, Bessenyei István, Kelemen Kálmán, dr. Szemcsényi Béla, Bozoti Sámuel, dr. Csőke József, Gyarmati Béla, Grünbaum Márkusz. Pótesküdtök: Baján Imre Bujanovics Béla. Az esküdtőzsdék vádlottat bűnösnek mondta ki és ez alapon a bíróság Zsigus Istvánt öt évi fegyházzal büntette.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza és névtelen levelekre nem válaszol.

Serpolette. A fordítást köszönettel használhatjuk. A másik kép sötét, igen sötét Vigasztalodjék. Az ember balsorsa, hogy minden másképp történik, mint közpeli s boldogsága, hogy másképp képzel mindent, mint a hogy történik.

Sz. M. Kassa. Még e hónap folyamán intézkedik a fogok a dolgokban.

H. K. Zemplén. Igen, még pedig határozottan.

Tárcainó. Tessék ebben elfogadni *Labiche* talált mondanását, hogy „az egyedül álló hölgyek soha sínesenek egyedül.”

Nem közölhető: Olthatatlan tűz. — Kitérülhetetlen emlékek.

Kiadja: **Éhler Gyula.**

Kátrány

szőlőkaró bevonására és egyéb célokra jó minőségben métermázsánként **6 koronaért** kapható az első s.-a.-ujhelyi petróleum finomító részvénytársaságnál.

Hordókat

használt petroleumosat, olajosat, kátrányosat vásárol a legmagasabb napiár mellett az első sátoraljaujhelyi petróleum-finomító részvénytársaság.

Első magyar általános biztosító-társaság Budapestén.

VIADASOK. I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet. — Negyvenharmadik évi zárszámla 1900. január 1-től december 31-ig. BEVÉTELEK

VIADASOK.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.								
Kifizetett károk és költségek	4.627,578	69						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	282,046	76						
Függőben maradt károk tartaléka	670,828	58						
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	196,430	48						
Jóvádelmi adó és bélyegilletékek	105,378	14						
Postabérek	10,890	14						
Adóközfizetés közhasznú célokra	979,785	38						
A tűzbiztosítási üzlet terhelő igazgatási költségek	6,980	13						
Behajthatatlan követelések leírása								
A követelendő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	4.000,000	—	10,879,878	16				
II. Szállítványbiztosítás.								
Kifizetett károk és költségek	457,499	75						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	291,037	7						
Függőben maradt károk tartaléka	92,514	29						
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	15,337	82						
A követelendő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	50,000	—	354,292	13				
III. Jégbiztosítás.								
Kifizetett károk és költségek	1,583,670	04						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1,061,887	88						
Függőben maradt károk tartaléka	21,197	61						
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	236,571	73						
Bélyegilletékek	51,875	31						
Behajthatatlan követelések leírása	12,189	26						
A követelendő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	30,000	—	843,616	57				
IV. Betörésbiztosítás.								
Kifizetett károk és költségek	7,891	88						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	5,730	23						
Függőben maradt károk tartaléka	2,428	65						
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	14,751	92						
A követelendő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	30,000	—	49,341	90				
V. Egyéb kiadások.								
Arfolyamvesztésért értékpapírok és idegen pénznemek után	1,457,099	24	1,457,099	24				
VI. 1900. évi nyereséyszámla.								
A folyó évi üzletből fennmaradt nyereségért	43,537	23	43,537	23				
			18,627,765	23				

VAGYON. Mérlegszámla 1900. december 31-én. TEHER.

VAGYON.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak és bankoknál	7,174,492	53						
2,016,000 kor. n. 6. Magyar földhit. int. 4% os tulaj. juttatás és szab. záloglevél	1,824,480	kor. — fill.						
804,000 kor. n. 6. Magyar földhit. intezeti 4% os záloglevél	739,680	—						
750,000 kor. n. 6. Magyar királyi 4% os korona-járadékok	697,125	—						
490,000 kor. n. 6. Egyesült budapesti fővárosi	455,700	—						
4% os záloglevél	52,752	—						
62,800 kor. n. 6. Magyar királyi 3 1/2% os korona-járadékok	5,000	—						
5,000 korona n. 6. „Otthon” irók és hirdetői köre 4 1/2% os kötvények	1,591,000	—						
7035 drb. Magyar-Írancia bizt. társ. részv.	411,000	—						
1299 drb. Bécsi biztosító társ. részv.	193,400	—						
997 drb. Hazai áll. bizt. társ. részv.	—	—						
A fenti értékpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok	6,085,105	23						
Leszámlított, visszaszámlított és egyéb váltók	452,783	98						
Társasági háza	1,420,000	—						
Értéktartó házak kölcsönörlesztési számla	70,000	—						
Külföldi adósságok:								
a) Pénzkezelés és maradványok a képviselőselelménél	1,630,442	45						
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél és átmeneti tételek	1,094,441	10						
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	849,331	56						
Betörésbiztosítási osztály folyó számlán	3,779	51						
Központi pénzkezelés	99,515	92						
	29,270,921	28						

VIADASOK. II. Előbiztosítási üzlet. — Harmincegyedik évi zárszámla 1900. január 1-től december 31-ig. BEVÉTELEK.

VIADASOK.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Törlesztett kötvények díja	836,539	76						
Visszaszámlított kötvényekért	1,280,778	28						
Halálesetek után kifizetett károsok	2,355,531	46						
Lejáró kihazasítási tőkékért	3,324,821	43						
Kihazasítási biztosításoknál haláleset követelt. díjviszterít.	84,253	85						
Függőben lévő károk és díjviszterítések tartaléka	573,802	21						
Függőben lévő kihazasítási tőkék tartaléka	693,939	42						
Járadékokért	294,193	82						
Viszontbiztosítási díjak	254,334	26						
Bélyegilletékek	219,204	76						
Írói díj, postadíjak, nyomtatványok, ill.- és egyéb költs.	569,237	11						
Társi fizetések	231,509	34						
Jóvádelmi adóért	22,192	72						
Orvosi díjakért	118,822	61						
Szerzési és díjbekajtsi költségek	1,088,276	05						
Kisorsolt biztosítások tartaléka	22,270	—						
Behajthatatlan tartozások leírása	92,448	28						
Díjtartalék az év végén			12,132,038	31				
1900. évi nyeresémény			73,011,711	45				
			1,947,554	23				
			80,959,265	68				

VAGYON. Mérlegszámla 1900. december 31-én. TEHER.

VAGYON.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Értékpapírok	63,017,691	kor. 54 fill. ugyanis:						
514,000 kor. n. 6. magyar kir. 4% os korona-járadékok 92 kor. 54 fill. llerrel	477,763	40						
67,400	79,292	—						
12,462,000	11,437,332	—						
14,307,600	13,029,825	—						
4,320,000	3,337,034	—						
2,380,000	3,592,358	—						
63,400	61,692	—						
136,000	130,000	—						
182,000	179,200	—						
138,000	138,000	—						
600,000	591,000	—						
624,000	614,000	—						
1,500,000	1,892,100	—						
8,000	7,620	—						
200,000	198,000	—						
28,000	28,320	—						
58,800	68,202	—						
Magy. jelzálog-hitelek 4% os kölcsön 6 dru nyer. jegye 23 kor. 50 fill. llerrel	141	—						
546,000 kor. n. 6. magyar jelz. hitelek 4% os zálogl. 98 kor. 25 fill. llerrel	539,445	—						
4,907,000	4,785,165	—						
424,800	394,444	—						
2,320,000	2,329,000	—						
103,000	80,000	—						
198,000	290,919	60						
72,000	608,812	50						
13,476,000	13,374,030	—						
eszközanyag-brezovai és piskit. adóhnyadi vasúti els. kötvény	1,752,177	06						
200,000 kor. n. 6. trust-panzion h. 6 v. 4% os esedékes kötv. 36 kor. val.	475,000	—						
200,000 kor. n. 6. egy. államad. 4% os papír (ny. -nov. lej.) 98 k. 50 fill.	271,466	—						
28,400	197,000	—						
30,000	88,875	—						
50,740 Liro ólász 5% os járadék és kamatai	473,392	48						
Törlesztési csoportok értékpapírai: 182,000 kor. n. 6. magyar kir. Ha mé. szl. kötvények 4% os kötvények 92 kor. 25 fill. llerrel	181,230	50						
100-ben esedékes kamatok	850,180	53						
Jedzrag kasszónok	2,943,810	44						
Adóvny-kasszónok	8,297,028	—						
Viszontbizt. kötvény-kasszónok	11,252	92						
A 100,000 tartozása folyó számlán	144,938	80						
Változó és függynökségek és mások tartozásai	2,375,962	18						
	77,110,844	46						

Budapest, 1900. december hó 31-én. **Az igazgatóság:** Gergely Tódor, a központi könyvezés főnöke, gróf Zichy Nándor, Eszende Károly, aligazgató. Ormody Vilmos, gróf Zichy Nándor, Eszende Károly, aligazgató. Budapest, 1901. március hó 30-án. Kájos József, László Zsigmond, Németh Titus, Barótcsvánszky Géza.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” könyvnyomtató intézetében.